

تاریخ شفاهی ورزش

کلیات و شیوه‌نامه اجرایی

پژوهش و نگارش:

غلامرضا عزیزی

عضو هیأت علمی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

www.ketab.ir

کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران

NOC I.R. IRAN

تهران - ۱۴۰۰

عزیزی، غلامرضا، ۱۳۴۵ - Azizi, Gholamreza	سرشناسه
تاریخ شفاهی ورزش: تاریخ شفاهی ورزش: کلیات و شیوه‌نامه اجرایی / پژوهش و نگارش غلامرضا عزیزی؛ ویراستار بابک بنازاده؛ به سفارش کمیته ملی المپیک، تهران: نگارستان اندیشه، ۱۴۰۰.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: نگارستان اندیشه ۱۴۰۰.	مشخصات نشر
۳۰۴ ص. جدول	مشخصات ظاهری
فیا ۵-۰۲-۷۷۵۴-۶۲۲-۹۷۸	شابک
تاریخ شفاهی -- دستنامه‌ها. تاریخ شفاهی -- روش‌شناسی. ورزش	وضعیت فهرست نویسی
Oral history -- Handbooks, manuals, etc. Oral history -- Methodology	موضوع
ایران. کمیته ملی المپیک.	شناسه افزوده
D ۱۶/۱۴	رده‌بندی کنگره
۹۰۷/۲	رده‌بندی دیویی
۸۴۱۰۷۳۵	شماره کتابشناسی ملی

تاریخ شفاهی ورزش

کلیات و شیوه‌نامه اجرایی

غلامرضا عزیزی

عضو هیأت علمی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

ناشر: نگارستان اندیشه

ویراستار: بابک بنازاده

طراح جلد: سعید صحابی

لیتوگرافی: نورنگ آذین

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: صادق

حقوق نشر، برای کمیته ملی المپیک محفوظ است.

نقل بخش‌هایی از متن با ذکر منبع مجاز است.

آدرس: تهران، بزرگراه آیت الله هاشمی رفسنجانی،

خیابان ستول شمالی کدپستی ۱۹۹۵۶۱۴۳۳۶

تلفن: ۳۱-۲۶۲۰۳۴۲۵ نمابر: ۲۶۲۰۳۳۷۴

کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران

NOC I.R. IRAN

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار
۹.....	مقدمه
۱۳.....	کلیات
۴۱.....	فصل اول: مرحله پیش مصاحبه
۵۹.....	فصل دوم: مرحله مصاحبه
۹۹.....	فصل سوم: مرحله پست‌مصاحبه
	پیوست‌ها
۱۵۳.....	پیوست ۱. طرح‌نامه پژوهشی
۱۶۷.....	پیوست ۲. نحوه استفاده از مصاحبه
۱۶۹.....	پیوست ۳. دستورالعمل مصاحبه غیرحضورى
۱۹۷.....	پیوست ۴. ضبط مکالمات تلفن همراه
۲۰۷.....	پیوست ۵. طراحی تحقیق
۲۶۳.....	پیوست ۶. نگارش بخش تألیفی (مقدمه پژوهشی و گویاسازی)
۲۷۷.....	پیوست ۷. روش ارجاع و روش نوشتن کتابشناسی
۲۹۱.....	فهرست منابع

پیشگفتار

برنامه‌ریزی برای آینده، بدون شناخت وضعیت و موقعیت کنونی و تجربیات گذشته به خوبی محقق نخواهد شد. به‌رغم دیرپایی ورزش در کشور و پیشینه درخشان آن، متأسفانه سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی مناسب و شایسته‌ای برای شناخت سوابق تاریخی ورزش ایران و معرفی پیشکسوتان و قهرمانان و پهلوانان آن به نسل‌های کنونی و آیندگان انجام نشده است. از این رو کمیته ملی المپیک در سال‌های اخیر مسئله شناسایی، گردآوری، حفاظت و صیانت از پیشینه و میراث مستند ورزش کشور و به‌تبع آن المپیک و پارالمپیک را جزو برنامه‌های خود قرار داد و با همفکری و همراهی کمیته ملی پارالمپیک و وزارت ورزش و جوانان به تحقق این خواسته، جامه عمل پوشاند که در دو قالب تاسیس موزه ورزش ایران و راه‌اندازی پروژه تاریخ شفاهی ورزش ایران نمود یافت.

در گام نخست کوشش شد با گردآوری آثار مربوط به ورزش کشور و پیشکسوتان و پهلوانان و قهرمانان آن و استفاده از عناصر و دستمایه‌های هنری و فنی، موزه‌ای در شأن و طراز ورزش جمهوری اسلامی ایران پایه‌گذاری شود تا از یک سو بتواند به شیوه‌ای هدفمند دریچه‌ای از معرفت و شناخت را به روی اقشار مختلف مردم به‌ویژه جوانان بگشاید و آن‌ها را ضمن آشنایی با هدف و مأموریت جنبش المپیک و پارالمپیک و اهمیت آن، با گوشه‌هایی از موارث ورزشی خود و گذشته پرفراز و نشیب آن آشنا سازد و از سوی دیگر به

همه کوشندگان و پیشکسوتان و پهلوانان و قهرمانان و مدیران و کارشناسان این حوزه ادای احترام کند.

خوشبختانه کمیته بین المللی المپیک نیز آغاز پروژه تاریخ شفاهی ورزش ایران را به دلیل اهمیت و نقش روشنگرانه آن، با دیده تحسین نگریست و به عنوان الگویی موفق از آن حمایت کرد. از سوی دیگر از این پروژه به عنوان گامی اساسی در تقویت روحیه ورزشکاری و ورزش دوستی و مستندسازی فعالیت ها و رخدادهای ورزشی از زبان کنشگران اصلی و براساس دیده ها و شنیده ها و خاطره های آنان نیز یاد می شود.

کتاب پیش رو، به منظور پرهیز از چندگانگی در روش های انجام کار و در نتیجه تفاوت های ناشی از آن گردآمده و تدوین شده است. در واقع در ابتدای طراحی و آغاز به کار پروژه تاریخ شفاهی ورزش مقرر شد تا شیوه نامه ای برای این پروژه تهیه شود. بدیهی است این شیوه نامه به عنوان یک دستنامه اجرایی، حدود و چارچوب اصلی انجام مصاحبه ها و در واقع الزامات اولیه و اساسی را مشخص می کند و در عین حال مانع از ابتکاران فردی برای بهتر شدن کار نیست.

کمیته ملی المپیک ایران